

det ikke er mig klart, om ikke efter den hele Gang, Tingen har faaet, og efter det Standpunkt, hvorpaa Sagen for Diebliffet staaer, og efter Billighed til ialtsald in subsidium at indrømme den paagældende Commune alle mulige Fordelse — og i denne Henseende er der gjort Tilbud, som efter min Overbeviisning er et høist generøse, — om ikke denne er bedre tjent dermed. Det er netop derfor, jeg er mig fuldkommen bevidst, at det ikke er noget koldblodigt eller veltalmands Hensyn, men derimod et almindeligt Stats-hensyn, der hos mig vækker stor Betænkelse ved at gaae ind paa denne Forholdsregel, der isoleret ialtsald har sin store Betænkelse og rimeligvis vil drage yderligere tilfølge, medens det bagefter vil være meget vanskeligt at gjøre om tredje Gang, hvad man nu er isærd med at gjøre om anden Gang. Jeg vil derfor forbeholde mig mit endelige Botum, til jeg seer, hvorledes Sagen videre vil gaae.

B. Christensen: Det forekommer mig rigtig nok, at den sidste ærede Taler's Bemærkninger maae opfordre til nogle Grindringer, og jeg skal i al Korthed tillade mig at fremføre saadanne. Jeg troer nu for det Første, at han gjør baade det foreliggende Udcast og den Haand, hvorfra det er kommet, Uret, naar han synes i en Deel af sit Foredrag at betragte det som et Angreb eller i alt Fald som en Mangel paa Anerkjendelse af den højere Underviisnings Værd og Berettigelse. Jeg vil dog imidlertid mindre dvæle ved denne Side af hans Betragtninger. Naar derimod han, der netop mere end de Allerfleste her i Landet har Ret og Opfordring, til at tale om et Hensyn, der ved denne Sag har, saa at sige hos Enhver, der har taget Ordet i den, gjort sig gjældende, det man kunde kalde det flestbige Hensyn, har fremhævet dette, som det forekommer mig, i temmelig stærk Maade,

saa maa jeg dog tillade mig at yttre, at jeg troer, at han noget har feilet deri. For det Første troer jeg, at han gjør Datidens Regjering megen Uret, naar han mener, at Oprettelsen af denne Skole i sin Tid og den saa snart derefter paatænkte Nedlæggelse af den ikke skulde kunne omtales uden med en vis Undseelse. Dette forekommer mig ganske uberegtiget; thi Forholdene nu og dengang ere Gud see Lov grundvæsneligt forskellige. Nu er der en blomstrende lærd Skole i det meget nære Nabolag af den By, hvorom her er Tale. Der er desuden, som bekendt, en anden dansk Skole, der ogsaa kan virke for det samme District, og som aabenbart er i en meget god Udvikling, nemlig Ribe Skole; men, da man oprettede Kolbing Skole, da er det vel bekendt, at Forholdene stillede sig i enhver Henseende ganske anderledes, saa at det ikke blot kan undskyldes, men vistnok fortjener Tak, at man dengang sikkert ikke uden store Vanskeligheder bragte denne Skole tilstede, der dog, saavidt jeg veed, ikke i denne Retning idetmindste har været saa særdeles heldig i sin Virksomhed. Men dette forhold sig, som det vil, mig forekommer det, at Nedlæggelsen af denne Skole endogsaa fra dette specielle Synspunkt vel kunde foranledige til det Haab, at der kunde reise sig en ny Underviisningsanstalt, der maaskee endogsaa for dette specielle Formaal kunde være langt mere hensigtsvarende, og hvortil Trangen kunde være langt større, end den fortiden er med Hensyn til den lærde Underviisning. Jeg maa derfor tilstaae, at jeg, saalænge den høitagtede Cultusminister ikke indtrængende anbefaler Bibeholdelsen af den omhandlede Skole, paa ingen Maade finder mig foranlediget til at gaae i den Retning, som den sidste ærede Taler er gaaet, og det, ihvormeget jeg end anerkjender hans store Berettigelse til at tale med Vægt i denne som i de fleste Sager,